

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Moșincă
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cio.
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
ISSN-L 2734 -6889

Mihai Viteazul – Regele Daciei (V)

Gheorghe Constantin NISTOROIU,

*„Mihai Viteazul era plămadă din pulberea
pământului românesc, în slujba căruia și-a
pus forțele, aspirațiile, întreaga viață, fiind
un simbol al celor mai înalte virtuți ale
poporului dacoromân.”*

(Don Guillen de San Clemente – ambasador)

Reîntors în Ardeal, nemulțumirile **maghiarilor** și **sașilor** înteteau deia jarul mocnit. La Dieta din 1 Septembrie 1600, **ungurii** și **sașii** n-au răspuns. Ba mai mult ajutați de generalul de tristă amintire Basta, s-au răzvrătit alegându-și alt protector în persoana lui Ștefan Csaky. La 12 Septembrie 1600, împăratul Rudolf al II-lea l-a numit pe Domnul valah guvernator al Transilvaniei, pe cel care era deja regele Daciei. În 18 Septembrie același an, Mihai Viteazul va pierde bătălia de la Mirăslău prin cursa strategică pe care i-a întins-o vicelanul mercenar Basta.

Inițial Mihai a ocupat o poziție strategică cheie, situată pe colina unui deal care avea în față valea Lopadului, un pârau adânc cu maluri abrupte ce tăia câmpia din spatele Mirăslăului, iar poala dealurilor coborau până în Mureș. Era un fel de cetate vie apărată de Mureș pe aripa dreaptă și de pădurea ce se întindea spre munții Trascăului de aripa stângă. Giorgio Basta care era un iscusit mercenar, format mai ales în dese campanii pe care le-a purtat sub diverși stăpâni, i-a întins cursa plănuită cu migală, simulând că se retrage fără a primi lupta.

Mihai la rândul său s-a prins în propria sa cursă a orgoliului militar care i-a surâs de atâtea ori, prin victorii de răsunet părăsind locul cetate pentru câmpul deschis pe care l-a anticipat Basta, ajutat și de trădătorul Petre Armeanul care a plecat ca iscoadă a lui Mihai, dar s-a predat lui Basta cu planul de operații al Valahului, descoperindu-i numărul oștirii, al tunurilor și al cadelor cu muniție. Mihai pornind primul atacul „s-a dat pe mâna lui Basta cu o ușurință vecină cu nebunia. Ori cu prostia.” (Radu Theodoru, *Vulturul*, Vol. 4, Ed. Militară, București, 1982, p. 29)

Înceleștarea armatelor lui Mihai cu cele ale lui Basta a fost un mare dezastru pentru oștirea Voievodului, el însuși scăpând cu viață dintr-un licăr al destinului și a neînfricării iepe **Fatima** care printr-o forțare supraomenească s-a aruncat în Mureș, desplicându-i apele verzi, rotitoare și trecându-și povara regală pe malul salvator. Era **18 Septembrie 1600** cu puțin timp ca soarele să treacă dincolo de coamele înfiorate albastre-aurii, ce părea că așterne o maramă îndoliată peste munții plânși de durere.

La patru zile după înfrângerea de la Mirăslău, respectiv **22 Septembrie 1600**, protectorul habsburg îi conferea titlul de guvernator al Transilvaniei, diplomă călcată în picioare de Basta și de calul său, întorcând Ardealul înspre Sigismund Bathory și *statu quo*-ul trasat de orientarea pro-otomană a lui Zamoyski, nu înspre *Liga Creștină*.

Înfrânt și umilit, Mihai Viteazul își calcă pe mândrie și cere pacea învingătorilor. Basta, **Stările** și Dieta l-au condiționat să le trimită garant familia sa, mama Doamnă Tudora, soția Doamna Stanca și copiii, alături de marii săi sfetnici Preda Buzescu, Udrea Băleanu, **Stoichiță din Strâmba-Gorj**, armașul Sava și toate comorile lui, în vreme ce **sașii** brașoveni „care cu ticăloasă hainie au închis pasurile, voind să-l dea pe el și oastea lui în mâna nemeșilor. Dar mai ales au vrut să-l dea lui Basta, nădăjduind de la acesta luarea Transilvaniei pentru Sfântul Imperiu și de aici urcarea lor în atotputernicie pe veacuri... Au muncit din greu domnii **tăbăcari** și **rotari** și **cârnațari saxoni**, au nădușit din greu să închidă cu pălânci din pari și măracini gurile drumurilor.” (Radu Theodoru, op. cit., p. 56-57)

Stările acestea care au covârșit secular Transilvania, au spoliat poporul, l-au jecmănit ca tâlharii la drumul mare, l-au defăimat și l-au umilit permanent și peste măsură, **stările** acestea pline de **tăbăcari**, **rotari** și **cârnațari** au nesocotit **STAREA** firească a stăpânilor de drept, a stăpânilor rânduieți de Dumnezeu în această **VATRĂ** de cinste, curaj, credință, armonie, frumos, adevăr, jertfă, eroism, martiriu, har, iubire.

Aceasta era recunoștința **stărilor nemeșești** și **săsești** pentru „principele lor milostiv”, care le-a redat „onoarea și spadele pierdute mișelnic la Șelimbăr, pentru că i-a încărcat de moșii și onoruri, le-a cinstit femeile, iar pe feciorii lor i-a luat scutieri, pentru că a fost mărinimos și cavaler cu ei, iată, ei după ce i-au ucis oștenii răniți, după ce i-au masacrat pe săcuii cărora le juraseră pace, după ce au dăruit zidirile lui într-ale spiritului; ei îi cer muma și soața, copiii și sfetnicii, umilindu-l până la sânge...” (Radu Theodoru, op. cit., p. 55)

Nu poți afla recunoștința la urmașii proveniți din cruzime, din aluatul mistuit de sângele noroadelor căsăpite de puhoaiile triburilor migratoare, la cei parveniți prin abuz, jaf, ură, minciună, tâlhărie și crimă. La ei nu găsești decât lașitate și trădare.

Nu poți afla recunoștința la veneticii barbari, exploataitori, împilatori, schimonosiți de vrăjmășie prin venele cărora pulsează pelin, cucută, mătrăgună, fiere și venin.

La **2 Octombrie 1600**, Ziua Sf. **Ciprian** și a **Iustinei Fecioara**, **Mihai Viteazul** îi povestea prevestindu-l pe contele Sebastian Tóköly: „Întâi că nu va trece anul și nemeșii îl vor readuce pe Sigismund de data asta vasal polonilor și turcilor, nu numai slăbiciunilor sale. Sigismund la Alba Iulia înseamnă turcii nestingheriți în toată Ungaria de Jos. Înseamnă un Zamoyski tare până la gurile Dunării. Al doilea: Imperiul va pierde comerțul nu numai cu Țările Românești, dar îl va pierde pe cel cu Răsăritul. Asta-l va costa pe împărat, mai mult decât amărătele de solde cerute de mine și niciodată plătite la vreme. Am sărăcit plătind soldele făgăduite de Rudolf. Al treilea. **Va pierde nu numai el, creștinătatea va pierde și Europa va pierde**, ceva ce nu se poate socoti nici în arginți, nici în dedesubturi politicești. **Va pierde domnule conte un gând generos. Va pierde o nădejde. Va pierde într-u fel respectul de sine. Cât despre magnați, generalul Basta, apărătorul lor, va fi cel dintâi care va gusta din recunoștința lor.**” (Radu Theodoru, op. cit., p. 61)

Paralel cu ostilitățile din Ardeal, Ieremia Movilă ajutat de oaste polonă a revenit pe tron, iar leșii au înaintat până în Țara Românească înlocuindu-l pe Mihai pentru scurt timp cu fratele lui Ieremia, Simion Movilă. „Din păcate, idealul împlinit al unității celor de un neam și-o limbă a durat cât viața unui fulg de nea în vâlvătaia razelor de soare.” (Cristian Moșneanu, *Mihai Viteazul*, Librex, București-2017, p. 147). Sintagma lui Cristian Moșneanu, n-a fost deloc inspirată, chiar foarte prost aleasă.

Reușita întregire a Principatelor valahe în Vatra DACIEI MARI a fost **SCÂNTEIA** spiritului regal a lui Mihai Viteazul care s-a adăugat strălucirii Soarelui prin conștiință, demnitate, adevăr, libertate, biruință, autohtonism, suveranitate și suzeranitate.

Nu! Fulgul de nea, nu s-a topit. El s-a încrustat ca o ICOANĂ în vitaliul solar transmițând secolelor, mileniiilor EFIGIA unui BIRUITOR și TRINITATEA unei Împliniri!

Inspirată a fost însă, concluzia premierului Ionel I. C. Brătianu față de fiul său George Brătianu pe drumul întoarcerii de la moșia lor Florica înspre București, la 8 August 1916. Prelegerea lor reflecta Aura celor doi mari Voievozi valahi Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, privind aportul, viața, lupta, jertfa lor la dăinuirea Neamului.

Istoricul, îl așeza în Pantheonul neamului pe Ștefan cel Mare deasupra lui Mihai Viteazul, ceea ce l-a determinat pe premierul-inginer să-l contrazică bine întemeiat, pe solidă bază cu deopotrivă rațională reflectare. „De ce pilda și chipul lui Mihai Viteazul sunt mult mai vii astăzi în poporul

nostru, decât chiar figura lui Ștefan cel Mare? Fiindcă a dat o formă reală aspirațiilor noastre.” (cf. General Radu R. Rosetti, *Mărturisiri* vol. I-III, Ed. Litera, București, 2020, p.583)

La **ura ungurilor**, s-a alăturat **lașitatea sașilor**, apoi **s-a lipit ambiția** fără scrupule a generalului Basta în cârdășie cu nemeșimea, la care s-a adăugat invidia și vrăjmășia polonilor conduși și asmuțiți de cancelarul lor Jan Zamoysky, care după înfrângerea valahului de către generalul albanezo-italian, la Mirăslău, Zamoysky și leșii lui au ocupat Moldova lui Mihai, repunându-l pe Movilă în domnie, apoi ajutat și de oștile moldave l-au înlăturat pe valahul viteaz de la domnia Țării Românești.

Mihai Viteazul – Valahul unificator al dacoromânilor a înscris pe harta Europei DACIA ca Regat al Voinței trinității: LIBERTATE – UNIRE - SUVERANITATE.

Mihai Viteazul, precum și ceilalți mari Voievozi valahi, de seamă, au fost expresia, aspirația, jertfa și împlinirea poporului nostru dacoromân creștin ortodox întru spiritualitatea, continuitatea și dăinuirea Neamului hărăzit veșniciei hristice.

Ce ne rămâne nouă urmașilor, urmașilor lor creștini și demni de astăzi?

Să le urmăm pilda, prin curaj, credință, cinstire, jertfă, iubire, libertate și demnitate!

„Pentru că, mărturisește azi marele general – locotenent dr. **Grigore Stamate** – Mareșalul aristocrației românești, în lumea întunecată de norii <<**democrației**>> a trebuit să suportăm destule din partea celor (seamănă cu părțile, stările venetice din Ardeal n.a.), cărora beneficiile le-a surâs pe măsură. Din nefericire, spre dezamăgirea și în defavoarea acestui **popor minunat**, dar atât de tolerant cu cei care-i necinstesc numele, tradiția, cultura, ca și istoria națională.” (Grigore Stamate, *Am Fost 27 – Locotenenții Armei de Elită*, Total Publishing, Buc., 2021, p. 26)

În plină ascensiune biruitoare, toți mai marii *creștini* ai Europei, chiar și padișahul păgân erau cutremurați de eroismul deja intrat în legendă al Viteazului Domn Valah, „în fața căruia tremura răsăritul și apusul.” (Stavrinos/ Palamed, *Cronici în versuri despre Mihai Viteazul*, trad. Olga Cicanci, Ed. Omonia, Buc. 2004, p. 119)

În număr destul de mare nobilii se gudurau înaintea Viteazului Valah copleșindu-l cu laude și plecăciuni. Acum însă, fără sprijin armat, fără purtarea de grijă a familiei sale care era captivă în Cetatea Făgăraș, din porunca lui Ștefan Csaky, trădat de o parte din boierii lași, în fața coaliției pe față polono-moldo-turce, a celei în ascuns maghiaro-germane, Domnul Daciei Mari pierde domnia asupra principatelor valahe luând drumul înăsprit al speranței înspre nădăjduita Viena, cerând sprijinul habsburgului neîncrezător, oscilant, indecis, nehotărât, care s-a lăsat prea mult așteptat sau prea mult rugat, apoi, după ce a cumpănit avantajul în favoarea sa l-a condiționat pe demnul Voievod să colaboreze cu ticălosul său general Gheorghe Basta, care urzea de zor la planul său ucigaș, laș și mârșav.

Aflat la Poarta Otomană un misionar franciscan, destul de atent, observa mai ales că: „*Toți strigă contra lui (...) îl amenință cu moartea; nu poate câștiga la propunerile lui de pace, în nici un fel, nici poporul nici pe cei mari, deoarece are aproape toate categoriile de oameni contra sa, până și evreii, oameni de proastă calitate.*” (*Mihai Viteazul în conștiința europeană*, ediție de documente, I, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, 1982, p. 579)

În 3 August 1601, Sigismund Bathory care revenise în fruntea Transilvaniei a fost învins la Guruslău lângă Zalău, de Mihai Viteazul aliat cu Basta, care la numai 16 zile după victorie, generalul ticălos l-a trădat pe Domnul valah, întinzându-i o capcană „*tovărășească*” și omorându-l în chipul cel mai perfid, mai mișel și cel mai laș posibil.

Peste tot în rândul **ungurilor** și **sașilor** (secuiei erau și ei blamați fiindcă l-au sprijinit pe Mihai), revolta împotriva Valahului era în fierbere, astfel că complotul organizat de generalul ucigaș Basta, la care au luat parte, a venit ca o eliberare de sub acel „*tiran*”. „*Românii care-l slujiseră pe Mihai Viteazul și au ajuns să fie prinși de tabăra adversă au fost tratați cu cruzime. Baba Novac, născut pe Valea Timocului și căpitan al principelui Mihai, a fost ars pe rug de viu la Cluj în februarie 1601. Nobilul Daniel din Zlaști, ca pedeapsă pentru că la începutul luptei la Șelimbăr (1599) a trecut cu oamenii săi din oastea cardinalului Andrei Bathory de partea lui Mihai și fiindcă apoi l-a slujit cu credință pe voievod, a avut o soartă la fel de tristă: prins după aproape doi ani după victoria românilor de la Șelimbăr, a fost legat cu mâinile la spate de coada unui cal – spune Szamoskozi – târât cu trupul gol în fuga animalului, tăiat apoi în patru bucăți și expus ostentativ în văzul mulțimilor în patru locuri distincte, spre răspândirea groazei printre români.*”

(I.I. Russu, „Daniel din Zlaști (Un aderent hunedorean al lui Mihai Viteazul)”, în *Apulum*, 14, 1976, p. 161-172)

Complotul **ungurilor** și **sașilor**, binecuvântat de monarhul habsburg asupra Viteazului Domn valah, care i-a protejat și i-a ajutat să-și recapete demnitatea, precum și represaliile împotriva apropiaților și colaboratorilor lui Mihai au arătat chipul hâd, fariseic, machiavelic al **stărilor** reflectat prin cruzime, ură, teroare și tortură.

Dieta, din Ianuarie 1601, stipula ca preoții români să plătească taxe suplimentare, să fie alungați sau prinși și arestați. După ce l-au omorât pe regele Daciei Mari, Mihai Viteazul, atât de josnic, de infam, de laș și i-au ciopârțit calul în maniera lor migratoare, hunică, **urmașii lui Attila**, alături de **sași** au declanșat campania de denigrare a Viteazului Domn, prin trâmbița mai ales a lui Szamoskozi. „Mihai, Valahul, este acuzat că a ruinat țara, adică națiunile și confesiunile recepte, că a distribuit moșii, cetăți, castele și curți românilor săi, că le-a dat demnități, că a clădit **biserică schismatică** la Alba Iulia, care negreșit trebuie dărâmată (cum se va și întâmpla), mergând chiar la stârpirea din rădăcină a tuturor românilor, așa cum ar fi voit să facă regele Sigismund de Luxemburg în 1429.” (Szamoskozi Istvan, „Torteneti Maradvanyai. 1542-1608”, *Monumenta Hungariae Historica*, XXX, Budapest, 1880)

Regele Sigismund de Luxemburg și nobilimea celor trei **stări creștine**, uzurpatoare din Transilvania se asemanau în cruzime și crimă ca două picături de sânge spurcat cu padișahul islamic Mehmed al III-lea, care-i ordona lui Ahmed pașa, *ajutat* de Allah/ alias Iahveh, să-i aducă Valahia lui Mihai Vodă, prin genocid, adică: „să-i ucizi populația bărbătească, să iei în robie femeile și copiii și să jefuiești și să distrugi toate bunurile și avuțiile lor; și luând măsurile și făcând pregătirile corespunzătoare să-l prinzi și să-i vii de hac sus-menționatului afurisit.” (Mihai Viteazul în conștiința europeană, vol. I, *Documente externe*, Ed. Academiei, București, 1982, p. 225)

Toți cei care au trăit,/ trăiesc și vor trăi într-o fără-de-lege **Evangelia iubirii lui Iisus**, fie păgâni sau barbari ori pseudo creștini, adică neobarbari n-au aflat încă imperativul creației divine, cel al existenței liturgic-ortodoxe că, **Viața întru Mântuitorul nostru Hristos trăiește veșnic prin „moartea pre moarte călcând!”**

8/ 9 Septembrie (2021)

+ Sfânta Maria Mică – Sf. Dumnezeiești părinți Ioachim și Ana

Mihai Viteazul – Oradea – 19 august 1994 – 14 mai 2019 (demolat de primar ul Ilie Bolojan)